

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОГРАМА ПЕРЕДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

**студентів спеціальності
“ПСИХОЛОГІЯ”**

**спеціалізації
“МЕДИЧНА ПСИХОЛОГІЯ”**

**(освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст,
спеціаліст перепідготовки)**

Київ

ДП «Видавничий дім «Персонал»

2010

Підготовлено професором кафедри медичної психології та психокорекції *А. П. Чуприковим* і старшим викладачем кафедри медичної психології та психокорекції *С. О. Лобановим*

Затверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції (протокол № 7 від 15.03.06)

Перезатверджено на засіданні кафедри медичної психології та психокорекції (протокол № 4 від 17.04.09)

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом

Чуприков А. П., Лобанов С. О. Програма переддипломної практики студентів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” (освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст, спеціаліст перепідготовки). — К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2010. — 28 с.

Програма містить пояснювальну записку, мету і зміст переддипломної практики студентів спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія”, вказівки щодо організації та проведення практики, оформлення результатів проходження практики, програму практики, список літератури, а також додатки.

© Міжрегіональна Академія
управління персоналом (МАУП), 2010
© ДП «Видавничий дім «Персонал», 2010

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Переддипломна практика студентів-спеціалістів має на меті удосконалення рівня освіченості в галузі медичної психології, перевірку її готовності до виконання функцій клінічного психолога в лікарняних установах, формування та вдосконалення навичок, необхідних для виконання функцій медичного психолога, перевірку здатності постійно підвищувати психологічну та медико-психологічну майстерність.

Переддипломна практика студентів-спеціалістів вищої школи проводиться для оцінювання та закріплення знань і практичних навичок, отриманих при вивченні основних практичних і теоретичних дисциплін та їх подальшого поглиблення й удосконалення під час роботи в лікувально-профілактичних закладах, для ознайомлення з умовами роботи медичного психолога, з організацією лікувальної, психодіагностичної, психокорекційної та консультативної роботи, перевірки володіння основами етики і медичної та психологічної деонтології, набуття й закріплення навичок, професійно необхідних медичному психологу.

МЕТА І ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Мета та завдання практики: оцінювання теоретичних знань з патопсихологічної діагностики, основ психологічного консультування та психокорекції, оволодіння консультативними техніками та навичками встановлення й підтримання контакту з пацієнтом, обстеження хворого, виявлення психологічних і медичних проблем.

Важливим аспектом є розуміння роботи з психічно хворими пацієнтами на різних етапах лікування, різними видами психічної патології; надання психолого-консультативної та психокорекційної допомоги психічно хворим пацієнтам; закріплення на практиці знань і умінь, отриманих при вивченні основних клінічних і теоретичних дисциплін. Конкретнішими завданнями є опанування навичок патопсихологічного дослідження, складання патопсихологічного висновку. У навчально-методичному аспекті важливе опрацювання клінічних завдань, які студенти отримують при підготовці дипломних робіт.

Перелік теоретичних знань

Після проходження практики студенти повинні *знати*:

1. Основні напрями і школи консультативної психології. Мету і завдання психологічного консультування. Структуру та основні процедури консультативного процесу. Вимоги до особистості консультанта.

2. Специфіку роботи медичного психолога у клініках різного профілю. Особливості встановлення та техніки підтримання контакту з психічно хворими. Структуру роботи психолога-консультанта з родичами й оточенням хворого, з медперсоналом. Правила складання психокорекційних програм для індивідуального і групового використання. Основні методи і методики проведення психокорекційних заходів.

3. Структуру та методику патопсихологічного дослідження. Патопсихологічні реєстр-синдроми. Способи оцінки ефективності лікувального процесу за допомогою патопсихологічних досліджень. Спеціальні проблеми патопсихологічної діагностики в роботі з різними групами хворих (консультативно-діагностична робота з пацієнтами різних вікових груп, особами з соматичними і психосоматичними розладами, вагітними жінками, жінками після переривання вагітності, особами з сексуальними проблемами, з косметичними вадами, інвалідами, пацієнтами з тривожно-фобічними, депресивними розладами, агресивно налаштованими пацієнтами, хворими перед і після оперативного втручання, хронічно і невиліковно хворими, хворими із суїцидальними намірами і вмираючими хворими). Правила оформлення і структуру психологічної документації.

4. Структуру та основи побудови дипломної роботи. Науково-методичні підходи до написання науково-дослідних робіт. Принципи ведення науково-дослідної документації. Методи статистичної обробки наукової інформації. Структуру науково-дослідної статті. Компоненти та етапи її підготовки.

Перелік практичних вмінь

Після проходження практики студенти повинні *уміти*:

1. Створити умови для психологічного контакту із хворими з різними видами патології. Спланувати консультативно-діагностичний

процес. Визначити актуальну психологічну проблематику хворого. Встановити мету та завдання консультування і психокорекції. Сформулювати та вибрати консультативну стратегію. Провести анамnestичну бесіду з хворими на різні психічні розлади. Описати досвід спостереження за хворими різного профілю. Оформити результати спостереження за хворим.

2. Спланувати та провести патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами; з афективними розладами; з органічними розладами; з екзогенно-органічними розладами; з розумовим недорозвиненням; з особистісними розладами; з психогенними розладами. Оформити результати патопсихологічного дослідження. Оформити психологічну карту дослідження пацієнта.

3. Вміти організовувати та здійснювати науково-дослідну роботу. Проводити математико-статистичну обробку отриманих даних. Готувати науково-дослідні матеріали до друку, участі в конференціях у вигляді доповідей, статей, стендових матеріалів. Вміти подати результати дослідження у тестовому вигляді та доповіді.

Структура навичок і вмінь, якими повинен опанувати студент

Під час проходження практики студенти повинні закріпити та набути навичок: психологічного обстеження хворих, роботи з членами родини хворого, медичним персоналом. Студенти мають виявити знання різноманітних прийомів і технік консультування; критичного оцінювання результатів власної роботи, їх фіксації, складання психокорекційних програм і планів проведення психокорекції.

При проведенні клінічної роботи студенти мають показати вміння складання плану патопсихологічного обстеження, проведення патопсихологічного обстеження, підбиття підсумків патопсихологічного обстеження, оформлення його результатів і викладення результатів дослідження у формі доповіді.

У процесі підготовки до дипломної роботи перевіряються вміння роботи з літературними джерелами, науковими виданнями, психологічним інструментарієм, а також формування навичок проведення клініко-психологічних наукових досліджень, навички роботи з хворими, узагальнення результатів дослідження та їх оформлення в дипломній роботі.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Загальні положення організації практики

Переддипломна практика студентів зі спеціальності “Психологія” спеціалізації “Медична психологія” (освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст) проводиться в обсязі помічника медичного психолога та практичного психолога з елементами психодіагностики та корекції терміном 4 тижні.

Загальна та орієнтовна тривалість проведення циклів переддипломної практики можуть бути змінені профільною кафедрою за узгодженням навчальної частини з метою оптимізації проходження циклу практики.

А. Серед баз практики для проходження переддипломної практики можуть бути використані: науково-дослідні установи медичного профілю, медичні лікарняні установи, поліклінічні медичні заклади, стаціонарні медичні установи різного профілю, лікувальні та медико-профілактичні реабілітаційні установи та центри, профільні кафедри вищих навчальних закладів, інших закладів освіти і науки. Вибір закладу проходження практики зумовлений орієнтацією кафедри медичної психології та психокорекції, переліком актуальних баз практики, актуальними навчально-методичними завданнями студента.

Б. Обов'язки організаторів та учасників практики розподілено таким чином. Загальне керівництво практикою здійснює керівник практики, який призначається завідуючим кафедрою. Керівництво практикою студентів по кафедрі покладається завідуючим кафедрі на його заступників, які планують розподіл студентів-практикантів між керівниками практики, а також здійснюють систематичний контроль за проходженням практики.

До керівництва переддипломною практикою залучаються кваліфіковані і досвідчені викладачі кафедри. При призначенні керівника-методиста враховуються його наукові інтереси та спеціалізація студента-практиканта.

Обов'язками керівника практики від профільної кафедри є підготовка наказу про практику, загальне керівництво практикою, координація методичного керівництва з боку кафедри.

Індивідуальне керівництво практикою кожного студента безпосередньо здійснює призначений кафедрою керівник практики від

бази практики (відповідно до педагогічного навантаження). Його обов'язками є постійна допомога студенту-практиканту у виконанні всіх завдань практики, їх оцінка та підготовка відповідної звітної документації про проходження практики.

Керівництво практикою студентів безпосередньо на базах практики доручається кваліфікованим досвідченим фахівцям у галузі медичної психології, психології, психіатрії, обов'язком яких є: ознайомлення студентів з робочими місцями, необхідними документами та докладний інструктаж щодо вимог організації; методичне керівництво і консультації з планування, організації і проведення медико-психологічних заходів; формування у практикантів практичних умінь і навичок медичного психолога, навичок етичної та деонтологічно обґрунтованої поведінки, професійного підходу в організації ефективної медико-психологічної допомоги.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра медичної психології та психокорекції.

Керівник практики від кафедри:

- перед початком практики контролює готовність баз практики до прибуття практикантів і надає необхідні методичні консультації щодо відповідної підготовки таких місць;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед прибуттям студентів на практику: інструктує студентів про порядок проходження практики, забезпечує проєктантів необхідними документами (направлення, програма, щоденник, календарний план, індивідуальне завдання, методичні рекомендації тощо);
- інформує студентів щодо системи і правил звітування з практики (підготовка письмового звіту, щоденника, плану-графіка, тексту звіту) та інших вимог, що встановлюються кафедрою медичної психології з урахуванням конкретного місця практики;
- контролює забезпечення сприятливих умов праці протягом часу перебування студентів на практиці або стажуванні;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Керівник практики від бази практики (підприємства):

- забезпечує проведення всіх організаційних заходів під час проходження практики студентів;

- забезпечує якісне проходження практики згідно з програмою;
- контролює виконання практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- у складі комісії приймає заліки з практики.

Студенти при проходженні практики зобов'язані:

- перед початком практики проконсультуватись у керівника від кафедри щодо суті, етапів, форм практики, терміну її проходження та всіх необхідних для її проходження документів і правових засад;
- вчасно прибути на підприємство, організацію для проходження практики;
- у повному обсязі виконати всі завдання, визначені програмою практики;
- вчасно та в повному обсязі подати звіт з практики, який має містити висвітлення та аналіз власних видів діяльності при проходженні практики та в цілому особистих науково-педагогічних здобутків у галузі медичної психології.

Практикант повинен щодня записувати у щоденник інформацію про роботу, яку він виконує, свої враження про її успішність та ефективність. Керівник практики від підприємства оцінює щоденну роботу і затверджує підписом. По закінченні практики керівник від бази практики в короткій рецензії характеризує свої враження від професійної підготовки практиканта, його ставлення до виконуваної ним роботи, особисті якості (працездатність, відповідальність, компетентність) і вказує на недоліки, що підлягають виправленню.

В. Орієнтовний сумарний план-графік проходження практики.

№ пор.	Заходи
1	2
1	Скласти програму та організувати психологічне дослідження хворого
2	Провести спостереження та психологічну бесіду (аналог клінічного інтерв'ю)
3	Патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами

1	2
4	Патопсихологічне дослідження хворого з афективними розладами
5	Патопсихологічне дослідження хворого з органічними розладами
6	Патопсихологічне дослідження хворого з екзогенно-органічними розладами
7	Патопсихологічне дослідження хворого з розумовим недорозвиненням
8	Патопсихологічне дослідження хворого з особистісними розладами
9	Патопсихологічне дослідження хворого з психогенними розладами
10	Тематичне медико-психологічне консультування хворих
11	Заповнити карти психологічного обстеження хворих у межах теми дипломної роботи
12	Брати участь у семінарських заняттях з розбору хворих і в обговоренні спостережених розладів
13	Описати структуру клініко-психологічного дослідження за темою дипломної роботи та мотивувати вибір методичних матеріалів для проведення дослідження
14	Доповісти про результати узагальнення первинного матеріалу за темою дипломної роботи

ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Структура переддипломної практики

Переддипломна практика складається з аудиторної та практичної частин.

Аудиторна частина передбачає:

1. Відвідування лекцій, семінарських занять, консультацій, які проводять керівники практики або викладачі груп, в яких планується робота практиканта.
2. Проведення самостійних занять з підготовки до клініко-психологічної роботи з хворими на різних базах.
3. Участь у семінарських заняттях, консультаціях за темою дипломної роботи практиканта.
4. Підготовку до залікового та контрольних занять на базі практики відповідно до тематики, визначеної керівником практики.

5. Участь у семінарських, контрольних і заліковому заняттях на базі практики відповідно до визначеної керівником практики тематики.

Практична частина передбачає:

1. Участь у роботі та заходах лікувально-реабілітаційних і профілактичних установ і закладів, стаціонарних, поліклінічних відділень.
2. Проведення оглядів хворих і клініко-психологічні дослідження за власним планом роботи.
3. Участь у запланованих розборах (вивченні окремих медичних особливостей симптоматики) стаціонарних хворих та участь у загальних патопсихологічних розборах хворих.
4. Проведення самостійної науково-дослідної роботи відповідно до профільної тематики кафедри та навчальної орієнтації студентів і підготовку науково-дослідних матеріалів.
5. Проведення консультативних бесід з хворими за профільною тематикою.
6. Патопсихологічні та клініко-психологічні дослідження хворих відповідно до профільної тематики кафедри та відділень і завдань лікувально-реабілітаційних установ.

Під час проходження практики студенти можуть вибрати, за умови узгодження з керівником практики, фрагмент навчально-дослідницької роботи, використовуючи знання, отримані у вищому медичному навчальному закладі, та результати досліджень, одержані в період проходження практики. Студенти працюють з медичною літературою та літературними джерелами із загальної та медичної психології.

Дослідницька робота здійснюється у формі підготовки структурованого реферату, виконання індивідуальних завдань з елементами експериментально-психологічних обстежень, доповідей чи повідомлень на науково-практичних конференціях лікарень зі складанням таблиць, схем, діаграм, стендів-лекцій тощо. Якщо кілька студентів працюють в одному напрямі, можна провести конференцію на цю тему, заслухати та обговорити їхні реферати.

Тематичний план

При проведенні практики запропоновано орієнтовний зміст занять, який може коригуватись керівниками практики від кафедри та від бази практики залежно від науково-методичної орієнтації та навчального спрямування студентів.

№ пор.	Назва теми
1	2
1	Ознайомлення з програмою практики. Ознайомлення з документальною та організаційною структурою бази практики. Визначення мети діяльності бази практики та ознайомлення з основними напрямками її роботи. Ознайомлення і робота з методичними та організаційними ресурсами бази практики
2	Теоретична перевірка знань професійної етики та деонтології. Спостереження за роботою штатних працівників бази практики у клінічних відділеннях. Ознайомлення з посадовими обов'язками штатних працівників бази практики (середнього та старшого медперсоналу, медичних психологів)
3	Перевірка теоретичних знань з основ психологічного консультування, методів роботи з хворими різних нозологічних груп, проведення патопсихологічного дослідження, документування результатів
4	Визначення мети та завдання психологічного консультування, структури та основних процедур консультативного процесу, особливостей встановлення та техніки підтримання контакту, правил складання психокорекційних програм для індивідуального і групового використання. Обговорення змісту роботи психолога-консультанта з родичами й оточенням хворого, з медперсоналом. Складання програми і організація психологічного дослідження хворого. Проведення спостереження та психологічної бесіди (аналог клінічного інтерв'ю)
5	Освоєння основних методів і методик проведення патопсихологічного дослідження, документування результатів дослідження, способів оцінки ефективності лікування при проведенні патопсихологічного дослідження. Патопсихологічне дослідження хворого з психогенними розладами, з афективними розладами
6	Освоєння основних методів і методик патопсихологічного дослідження, документування результатів дослідження, способів оцінки ефективності лікування при проведенні патопсихологічного дослідження. Патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами, з органічними розладами, з екзогенно-органічними розладами, з розумовим недорозвиненням

1	2
7	Освоєння основних методів і методик патопсихологічного дослідження, документування результатів дослідження, способів оцінки ефективності лікування при патопсихологічному дослідженні. Патопсихологічне дослідження хворого з особистісними розладами
8	Обговорення участі у здійсненні діагностичних і психокорекційних заходів: а) визначити актуальну психологічну проблематику хворого; б) сформулювати її та вибрати консультативну стратегію і скласти психокорекційну програму; в) визначити мету та завдання консультування і психокорекції; г) спланувати консультативний процес; д) укомплектувати психокорекційну групу; е) проводити індивідуальну та групову психокорекцію відповідно до актуальної проблематики та індивідуально-психологічних особливостей пацієнта; ж) налагодити і підтримувати консультативний контакт і комфортний психологічний клімат у психокорекційній групі; з) правильно завершити консультацію та психокорекцію, оцінити їх ефективність
9	Робота з документацією. Заповнення карти психологічного обстеження хворих за темою дипломної роботи
10	Участь у групових патопсихологічних розборах хворих та обговорення спостережених результатів
11	Розбір результатів узагальнення первинного матеріалу отриманого за темою дипломної роботи
12	Робота над темою наукової роботи. Аналіз результатів клініко-психологічного дослідження за темою дипломної роботи та мотивування вибору методичних матеріалів для проведення дослідження
13	Підготовка звітної документації

Програма переддипломної практики передбачає контроль знань у галузі медичної психології за такими темами:

1. Психологічне консультування як особлива форма психологічної допомоги.
2. Етичні принципи роботи психолога-консультанта.
3. Особистісно-орієнтоване консультування.
4. Гештальт-консультування.
5. Трансактний аналіз.
6. Екзистенційне консультування.
7. Логотерапія.

8. Психоаналітичні техніки в консультуванні.
9. Поведінкове консультування.
10. Раціонально-емотивне поведінкове консультування.
11. Когнітивне консультування.
12. Мультимодальне консультування.
13. Некласичні напрями та християнська практика подання психологічної допомоги.
14. Мета і завдання психологічного консультування.
15. Структура та основні елементи консультативного процесу.
16. Проблема вибору консультативної тактики і критерії оцінювання ефективності консультативної допомоги.
17. Психогігієна, самопомога, супервізорство в роботі психолога-консультанта.
18. Процес психологічного консультування.
19. Перша зустріч з клієнтом, проблема встановлення та підтримання контакту.
20. Вибір тактики та планування консультативного процесу.
21. Процедури і техніки консультування.
22. Методи психодіагностики в консультуванні.
23. Анамнестичні бесіди з хворими на різні психічні розлади.
24. Спостереження за хворими різного профілю.
25. Структура патопсихологічного дослідження.
26. Патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами.
27. Патопсихологічне дослідження хворого з афективними розладами.
28. Патопсихологічне дослідження хворого з органічними розладами.
29. Патопсихологічне дослідження хворого з екзогенно-органічними розладами.
30. Патопсихологічне дослідження хворого з розумовим недорозвитком.
31. Патопсихологічне дослідження хворого з особистісними розладами.
32. Патопсихологічне дослідження хворого з психогенними розладами.
33. Дослідження та консультування клієнтів із соматичними і психосоматичними розладами; моделі взаємодії “лікар — пацієнт (клієнт) — консультант”.
34. Дослідження та консультування вагітних жінок, породіль, жінок після переривання вагітності.

35. Дослідження та консультування пацієнтів з сексуальними проблемами.
36. Дослідження та консультування при алкоголізмі і наркоманії.
37. Дослідження та консультування тривожних і фобічних пацієнтів.
38. Дослідження та консультування ворожо налаштованих та агресивних клієнтів.
39. Дослідження та консультування клієнтів з депресією та суїцидними намірами.
40. Дослідження та консультування інвалідів, невиліковних хворих і вмираючих.
41. Особливості ведення консультативної роботи в соматичній клініці.
42. Дослідження та консультування гостро і хронічно хворих.
43. Дослідження та консультування перед оперативним втручанням та після нього.
44. Консультування родичів хворого.
45. Консультування медперсоналу.
46. Оцінка ефективності психокорекційних заходів.
47. Просвітницька діяльність та інформування пацієнтів.

ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ. ФОРМИ І МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Практика оцінюється цикловою комісією у складі керівника практики від навчального закладу та керівника практики від бази, з урахуванням зауважень керівників, оформленої звітної документації, самооцінки студента.

Студенту, який не виконав програми практики з поважних причин, може бути надано право повторного її проходження за умов, визначених кафедрою та навчальною частиною.

Контроль за проходженням практики здійснює керівник практики з метою виявлення недоліків і надання практичної допомоги студентам у процесі проходження практики та оформлення звітної документації.

Керівники практики перевіряють організацію роботи практикантів, процес виконання програми, ставлення до виконання завдань, правил внутрішнього розпорядку. Контроль здійснюється за допомогою планових (поточних) співбесід, безпосереднього спостереження, аналізу звітної документації, підсумкової конференції.

Підсумки практики підбиваються після завершення терміну практики на заключній конференції та на заліку з практики (після подання звітної документації, відкритого захисту перед цикловою комісією).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

При оцінюванні проходження студентами практики мають бути враховані:

- успішність і повнота виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- активність студента, ініціативність у процесі виконання завдань;
- систематичність та якість ведення щоденника;
- повнота, логічність, стилістична досконалість доповіді та відповідей на запитання на заключній конференції;
- організованість, впевненість, інтерес до роботи.

Оцінка “відмінно” ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики та індивідуальних завдань керівників;
- проявів впевненості, організованості і сумлінного виконання обов'язків;
- дотримання вимог професійної етики та деонтології, виконання правил внутрішнього розпорядку бази практики;
- високого рівня ініціативності, творчості, відповідного фазі навчання рівня теоретичної та практичної підготовки;
- чітко, логічно структурованого звіту, що відповідає вимогам оформлення звітної документації та містить самооцінку студентом власної діяльності;
- наявність особистих вражень студента та самоаналізу роботи, наведених у щоденнику практики;
- вчасного та відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики.

Оцінка “добре” ставиться за умов:

- виконання студентом повного обсягу програми практики;
- належного рівня теоретичної та практичної підготовки;
- дотримання основних правил професійної етики та деонтології з окремими недоліками;

- вчасного і відповідно оформленого подання звітної документації;
- позитивної характеристики з бази практики;
- недостатнього рівня самоаналізу, творчості, ініціативності.

Оцінка “задовільно” ставиться за умов:

- виконання студентом основної програми практики та індивідуальних завдань за умов наявності численних зауважень щодо проходження практики;
- подання вчасно оформленої звітної документації.

Оцінка “незадовільно” ставиться за умов:

- недотримання студентом вимог професійної етики та деонтології;
- порушення переддипломної дисципліни і внутрішнього розпорядку бази практики;
- невиконання завдань і програми практики;
- невчасного подання звітної документації.

ОФОРМЛЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Щоденник переддипломної практики студента містить у хронологічній послідовності занотовані дані про проведену роботу: особисто або беручи в ній участь. Записи про виконану роботу перевіряються та візуються в кінці практики керівником від бази і керівником від навчального закладу. Наприкінці переддипломної практики в щоденник записується характеристика роботи практиканта, яка підписується керівниками від бази та вищої школи і завіряється печаткою установи бази практики.

На основі записів у щоденнику складається підсумковий звіт студента про проходження практики, в якому підсумовується загальна кількість здійснених спостережень, психодіагностичних і психокорекційних процедур, психологічних консультацій, кількість обстежених тощо. Частиною підсумкового звіту може бути звіт про науково-дослідницьку роботу, що оформлюється відповідно до вимог з оформлення наукових і дослідницьких робіт.

Частиною підсумкового звіту є опис практичних навичок і вмій, яких набули студенти під час практики, опис видів практичної роботи, можуть наводитись методи психологічної та корекційної роботи з пацієнтами та результати цієї роботи. У звіті наводяться дані психологічного та патопсихологічного обстеження пацієнтів під час практики. Важливим є також рекомендоване до викладення у звіті даних

про вивчені патопсихологічні регістрсиндроми на прикладі будь-яких двох. Докладні зміст і структура звіту наведено нижче.

Залік складається студентами в останній день переддипломної практики комісії, до складу якої входять керівник практики від вищої школи і керівник (загальний і безпосередній) від бази практики.

Критерієм якості проходження практики є засвоєння практичних навичок, вмінь, знань, передбачених програмою з переддипломної практики, виконання практичних завдань практики. Критерії оцінювання наведено у попередньому розділі.

Загальна оцінка за підписом викладача-керівника практики заноситься до залікової книжки студента і заліково-екзаменаційної відомості (протоколу).

Протягом тижня після закінчення практики керівник від вищого навчального закладу подає відомість до відповідного деканату.

Зразок оформлення щоденника переддипломної практики спеціаліста медичної психології про роботу з патопсихологічної діагностики та психологічного консультування хворих

студент _____ групи _____

на базі _____ з _____ 200_ р. до _____ 200_ р.

Керівник (від бази практики) _____

Керівник (від навчального закладу) _____

Дата, години роботи	Перелік і зміст психологічних консультацій і психокорекційних заходів	Підпис керівників
Дата	Патопсихологічне дослідження хворого Н. Протокол дослідження додається.	
Дата	Оформлено результати дослідження Патопсихологічне дослідження хворого В. за темою дипломної роботи. Протокол дослідження додається. Оформлено результати дослідження	
Дата	Спостережена психологічна консультація з медичною сестрою щодо неможливості встановити контакт з агресивним хворим. Протокол додається	

Підсумковий звіт про виконану під час переддипломної практики спеціаліста медичної психології роботу з психологічного консультування хворих і психокорекції

Структура звіту

Титульна сторінка.

Оформлюється відповідно до вимог щодо титульної сторінки курсової чи дипломної роботи.

Зміст.

Вступ.

У цьому розділі зазначаються база, мета, завдання, структура практики, основні напрями практичної роботи, опис фрагмента науково-дослідної роботи студента, що може бути виконана протягом практики.

Оволодіння практичними навичками

Розділ містить табличну частину, що включає попередньо вказану таблицю оволодіння практичними навичками.

№ пор.	Практичні навички	Кількість	Відмітка про виконання
1	2	3	4
1	Провести психологічну бесіду (клінічне інтерв'ю)		
2	Провести патопсихологічне дослідження психічних функцій у хворих: сприйняття уваги пам'яті мислення інтелекту емоційно-вольової сфери стану свідомості		
3	Виявити основні патопсихологічні реєстр-синдроми		

1	2	3	4
4	Виявити тип внутрішньої картини хвороби		
5	Провести консультативний контакт із хворим		
6	Дослідити особистість хворого за допомогою опитувальників. Патопсихологічне оцінювання результатів дослідження		
7	Патопсихологічне дослідження хворого з шизофренічними розладами		
8	Патопсихологічне дослідження хворого з афективними розладами		
9	Патопсихологічне дослідження хворого з органічними розладами		
10	Патопсихологічне дослідження хворого з екзогенно-органічними розладами		
11	Патопсихологічне дослідження хворого з розумовими вадами		
12	Патопсихологічне дослідження хворого з особистісними розладами		
13	Патопсихологічне дослідження хворого з психогенними розладами		

Теоретичний розділ

Містить короткий опис науково-дослідної роботи, проведеної протягом терміну практики за вибраною студентом тематикою та узгодженою з викладачем.

Практична робота протягом практики

Розділ містить практичні матеріали, які студенти напрацьовують під час проведення практики. Це результати обстеження хворих, результати патопсихологічного обстеження, психологічні інтерв'ю тощо. Розділ містить коротке підсумування викладеної роботи. При роботі слід використовувати карту психологічного обстеження.

КАРТА ПСИХОЛОГІЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ

1. Ім'я та по батькові пацієнта.
2. Рік народження (або приблизний вік, встановлений візуально).
3. Стать.
4. Освіта.
5. Професія.
6. Посада.
7. Сімейний стан.
8. Склад сім'ї (всі особи, які проживають разом із пацієнтом).
9. Джерело інформації про можливість отримати консультацію.
10. Дата первинного прийому.
11. Прізвище, ім'я, по батькові консультанта, який проводить первинний прийом.
12. Короткий зміст скарги пацієнта.
13. Наявність стенограми або магнітофонного запису (“так”, “ні”).
14. Загальне враження про пацієнта.
15. Аналіз скарги: а) явний рівень; б) прихований рівень;
16. Суб'єктивний локус скарги (на кого скаржиться пацієнт).
17. Об'єктивний локус скарги (на що скаржиться пацієнт).
18. Самодіагноз (як пояснює пацієнт причини власних труднощів).
19. Запит (на яку допомогу чекає пацієнт: “навчіть”, “порадьте”, “допоможіть”).
20. Емоційно-ціннісне ставлення до особи, яка фігурує в суб'єктивному локусі скарги (довільне, в термінах консультанта).
21. Ставлення до консультації та консультанта.
22. Характер консультації (загальна емоційна підтримка, підтримка прийнятого рішення, аналіз і обговорення життєвої ситуації та життєвої альтернативи, мотивування на пошук іншої допомоги (соціальної, психіатричної, юридичної тощо), інформування (про сімейні, інтимні, службові стосунки, вікові особливості дітей, методи самопомоги, інші можливості отримати допомогу тощо).
23. Рекомендації (зміст і форма).
24. Задоволеність клієнта консультацією (за оцінкою консультанта) за п'ятибальною шкалою.
25. Випадок належить до розряду гострих, що потребують термінової допомоги (“так”, “ні”).
26. Випадок має суїцидальну небезпеку (“так”, “ні”).
27. Випадок потребує додаткової зустрічі (“так”, “ні”).

28. Випадок потребує передачі іншому консультантові (“так”, “ні”).
29. Випадок потребує психіатричної діагностики та консультування (“так”, “ні”).
30. Випадок потребує інших видів діагностики та допомоги (яких саме).
31. Подальша робота з пацієнтом (тезовий протокол):

Дата	Основний зміст роботи	П. І. Б. консультанта

Висновки.

Розділ містить докладне описання підсумків практики для самого студента. Опис включає систематизовану докладну рефлексію на власну діяльність студента під час практики. Основну увагу слід приділити власним позитивним, опрацьованим вмінням і власним обмеженням, спостереженням під час практики.

Перелік посилань.

Додатки.

Містять деякі результати досліджень невербалізованого характеру — малюнки, графіки тощо. Також наводяться описи та бланки методик, використаних під час роботи з пацієнтами.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. *Абрамова Г.* Практическая психология. — М., Академ. проект, 2001.
2. *Адлер А.* Воспитание детей. Взаимодействие полов. — Ростов н/Д, 1998.
3. *Айзенк Ганс Ю.* Проверьте свои способности. — М.: Педагогика-Пресс, 1992.
4. *Байярд Р. Т., Байярд Д.* Ваш беспокойный подросток. — М., 1991.
5. *Баттерворт Дж., Харрис М.* Принципы психологии развития. — М., 2000.
6. *Батуев.* Физиология высшей нервной деятельности и сенсорных систем. — М., СПб.: Питер, 2008.

7. *Блейхер В. М., Крук И. В., Боков С. Н.* Практическая патопсихология. — Ростов н/Д, 1996. — 448 с.
8. *Блейхер В., Крук И., Боков С.* Клиническая патопсихология Руководство для врачей и клинических психологов М., Воронеж — 2002.
9. *Бодалев А. А., Столин В. А.* Общая психодиагностика. — Речь,
10. *Бурлачук Л. Ф., Морозов С. М.* Словарь-справочник по психодиагностике. — СПб.: Питер Ком, 1999.
11. *Бурлачук Л. Ф., Савченко Е. П.* Психодиагностика (психодиагностический инструментарий и его применение в условиях социальной службы). — К.: А.Л.Д., 1995.
12. *Данилова Н. Н., Крылова А. Л.* Физиология высшей нервной деятельности. — Ростов н/Д: Феникс, 2005.
13. *Данилова Н.* Психофизиология. — М.: Аспект Пресс, 2001.
14. *Дружинин В. Н.* Психология общих способностей. — СПб., 1999.
15. *Калиновский П. П.* Переход: Последняя болезнь, смерть и после. — М., 1991.
16. *Крэйг Г.* Психология развития. — СПб., 2000.
17. *Леонтьев А. Н.* Лекции по общей психологии. — М., 2000
18. *Лурия, А. Р.* Лекции по общей психологии — СПб.: Питер, 2006. — 320 с.
19. *Менделевич В. Д.* Гинекологическая психиатрия. — Казань, 1996. — 337
20. *Методики психодиагностики в спорте: Учеб. пособие / В. Л. Марищук, Ю. М. Блудов и др.* — М.: Просвещение, 1990.
21. *Методы психологической диагностики.* — М.: РАН, Ин-т психологии, 1994.
22. *Мишель Кле.* Психология подростка. Психосексуальное развитие. — М., 1991.
23. *Подмазин С. И.* Тесты для диагностики акцентуаций характера / Под ред. Ю. З. Гильбуха. — К., 1995.
24. *Пол Клайн.* Справочное руководство по конструированию тестов. Введение в психометрическое проектирование. — К., 1994.
25. *Практическая психология: Учебник / Под ред. М. К. Тутушкиной.* — СПб.: Дидактика Плюс, 1998. — 336 с.
26. *Психологическая диагностика: Учеб. пособие.* — М.: УРАО, 1997.
27. *Психология смерти и умирания: Хрестоматия.* — Минск, 1998.
28. *Психология: Словарь / Под общ. ред. А. В. Петровского, М. Г. Ярошевского.* — М.: Политиздат, 1990. — 494 с.

29. *Рубинштейн С.* Экспериментальные методики патопсихологии и опыт применения их в клинике. — М.: Апрель-пресс изд. “Психотерапия”, 2007.
30. *Рубинштейн С.* Экспериментальные методики патопсихологии и опыт применения их в клинике. Стимульный материал. — М.: Апрель-пресс изд. “Психотерапия”, 2007.
31. *Рязанцев С. Танатология.* — СПб., 1994, 2000.
32. *Сидоров П. И., Парняков А. В.* Введение в клиническую психологию: В 2 т. — М., 2000.
33. *Собчик Л. Н.* Методы психологической диагностики. — Вып. 3: Диагностика межличностных отношений. Модифицированный вариант интерперсональной диагностики Т. Лири. — М., 1990.
34. *Справочник по психологии и психиатрии детского возраста /* Под ред. С.Ю. Циркина. — М., СПб.: Питер, 2004.
35. *Тертель А. Л.* Психология. Курс лекций: Учеб. пособие. — М.: ТК Велби; Проспект, 2006. — 248 с.
36. *Франкл В.* Доктор и душа. — СПб., 1997.
37. *Фройд З.* Вступ до психоаналізу. — К., 1998.
38. *Худик В. А.* Диагностика детского развития: методы исследования. — К.: Освита, 1992.
39. *Шевандрин Н. И.* Психодиагностика, коррекция и развитие личности. — М.: Гуманит. издат. центр “Владос”, 1998.
40. *Эриксон Э.* Идентичность: юность и кризис. — М., 1996.
41. *Юнг К. Г.* Конфликты детской души. — М., 1994.
42. *Юсупов И. М.* Вчувствование, проникновение, понимание. — Казань, 1993.
43. *Ялом И.* Экзистенциальная психотерапия. — М., 1999.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Зразок оформлення листа про проходження практики

Директору _____
(повна назва інституту)

_____ (прізвище та ініціали)

_____ (прізвище та ініціали студента)

Група _____

Спеціальність _____

Форма навчання _____

Прошу дозволити проходження _____ в термін
(вказати вид практики)
з “ ” по “ ” на базі _____
(повна назва закладу)

Керівник практики від _____
(повна назва бази практики)

_____ (прізвище та ініціали, посада)

Погоджено:

_____ (підпис керівника практики
від бази практики)

_____ (прізвище та ініціали)

“ ”
_____ (дата)

_____ (підпис керівника практики
від навчального закладу)

_____ (прізвище та ініціали)

“ ”
_____ (дата)

МП

_____ (підпис студента)

“ ”
_____ (дата)

Лист надсилається в інститут на ім'я директора за 1,5–2 місяці до початку практики.

Щоденник практики студента

Щоденник розроблено за формою, визначеною “Положенням про практику студентів МАУП”, затвердженим наказом Президента Академії від 17 січня 2005 р. № 04-о, і містить такі складові:

- перша сторінка, де визначено вид практики студента, навчальний підрозділ, курс, групу, спеціальність;
- направлення на практику;
- календарний план проходження практики;
- звіт про виконання програми практики;
- відгук керівника практики від підприємства з оцінкою роботи студента;
- відгук керівника практики від Академії про роботу студента;
- основні положення практики;
- правила ведення й оформлення щоденника.

Бланки щоденника за формою можна отримати під час установчої конференції практики (на випускній кафедрі, в навчальній частині, деканаті).

МАУП

Зразок оформлення титульної сторінки звіту про виконання

_____ практики (вид практики)	
студентом спеціальності _____	
Міжрегіональна Академія управління персоналом	
ЗВІТ	
присвоєній програми _____ практики (вид практики)	
студента _____ (прізвище, ім'я, по батькові)	
групи _____	
Спеціальність _____	
Кваліфікаційний рівень _____	
База практики _____ (повна назва)	
Керівник практики від бази практики _____ (посада, прізвище, ініціали)	_____ (підпис)
_____ (підпис)	_____ (підпис)
_____ (підпис)	_____ (підпис)
_____ (підпис)	_____ (підпис)
Київ 200_	

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	3
Мета і зміст практики	3
Організація та проведення практики.....	6
Програма практики.....	9
Підсумки практики. Форми і методи контролю.....	14
Критерії оцінювання практики.....	15
Оформлення результатів проведення практики.....	16
Карта психологічного обстеження	20
Список рекомендованої літератури.....	21
Додатки.....	24

Відповідальний за випуск *Ю. В. Нешкуренко*
Редактор *Т. М. Тележенко*
Комп'ютерне верстання *А. М. Голянда*

Зам. № ВКЦ-4812

Формат 60x84/₁₆. Папір офсетний.
Друк ротатійний трафаретний. Наклад 150 пр.

Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП)
03039 Київ-39, вул. Фрометівська, 2, МАУП

ДП «Видавничий дім «Персонал»
03039 Київ-39, просп. Червонозоряний, 119, літ. XX

*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3262 від 26.08.2008*